

عنوان مقاله:

بازتاب روح زنانه در ادبیات نمایشی دفاع مقدس (با مطالعه پنج نمایشنامه نمونه)

محل انتشار:

فصلنامه زن در فرهنگ و هنر، دوره 5، شماره 4 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

مهدی حامدسقایان - استادیار دانشکده هنر دانشگاه تربیت مدرس

منصوره صدیف - کارشناس ارشد کارگردانی تئاتر دانشکده هنر دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

در این پژوهش، که به روش توصیفی تحلیلی انجام شده است، با بهره‌گیری از رویکردی اسطوره‌های روان شناختی، با بررسی شخصیت قهرمانان زن پنج نمایشنامه نمونه، به این مسئله اساسی خواهیم پرداخت که تصویر زنان در ادبیات نمایشی دفاع مقدس تا چه میزان با مبانی ارزشی دفاع مقدس همخوانی دارد و در این آثار در ترسیم چهره زنی راستین، که درگیر جنگی ناخواسته است، تا چه حد مسیری همپای ارزشهای فرهنگ دفاع مقدس پیموده شده است؟ در این مقاله، از ویژگیهای «کهنالگوی زنتبیین»، که برگرفته از دیدگاههای کارل گوستاو یونگ است، بهره گرفتیم؛ کهنالگویی که در بررسیهای ادبی و هنری کشورمان کمتر بدان توجه شده است. در بخش نخست مقاله، به بررسی ویژگیهای روان شناسانه و اسطوره‌شناسانه کهنالگوی زنتبیین پرداخته و تأثیرات فرهنگی و سایر عوامل را بر آن بررسی کرده‌ایم. در بخشهای دیگر، ضمن برشمردن خصایص زنتبیین، به تطبیق این ویژگیها با تصویر زن در نمایشنامه‌های نمونه دفاع مقدس پرداخته‌ایم. در نتیجه مقاله آمده است که در ادبیات نمایشی دفاع مقدس نبود خلاقیت، سرزندگی، و شادی و نشاط در زندگی قهرمانان زن به امری معمول تبدیل شده است. شناخت هرچه بهتر کهنالگوی زنتبیین میتواند زمینه‌های را فراهم آورد که با حفظ ارزشها بتوان آثاری آفرید که زن با طبیعت راستین خود به تصویر درآید. هدف از این پژوهش، ارزشگذاری «ادبیات نمایشی دفاع مقدس» از طریق دیدگاههای یونگ نیست، بلکه این مطالعه به دنبال آن است تا نشان دهد که خواه پژوهش براساس نظریات یونگ باشد و خواه هر روان شناس و فیلسوف دیگر، چگونه میتواند به شناخت بیشتر از شخصیت زن در این آثار بینجامد؛ شناختی که میتواند ما را از هرگونه بیراهه، که با مبانی ارزشی منافات دارد، دور کند و در ترسیم چهرهای راستین از زنان غیور کشورمان یاری مان دهد.

کلمات کلیدی:

ادبیات نمایشی دفاع مقدس، اسطوره، روان شناسی، کهنالگو، کهنالگوی زنتبیین، یونگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1771743>

